

ע"פ 4161/21 - פלוני נגד מדינת ישראל, ל.ט

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים
ע"פ 4161/21

לפני:
כבוד המשנה לנשיאה נ' הנדל
כבוד השופט י' עמית
כבוד השופטת ד' ברק-ארז

המערער: פלוני

נגד

המשיבה: 1. מדינת ישראל
2. ל.ט

ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי תל
אביב-יפו מיום 13.05.2021 בתיק פח
039512-11-19

תאריך הישיבה: כ"ו בטבת התשפ"ב (30.12.2021)

בשם המערער: עו"ד מור עטיה

בשם המשיבה: עו"ד דגנית כהן-ויליאמס

בשם נפגעת העבירה: עו"ד יעל מסיקה

פסק-דין

המשנה לנשיאה נ' הנדל:

1. מונח לפנינו ערעור על חומרת העונש שנגזר על המערער - מאסר בפועל לתקופה של 6 שנות מאסר ופיצוי נפגעת העבירה בסך של 75,000 ש"ח. העונש הוטל בעקבות הרשעת המערער בעבירת אינוס לפי סעיף 345(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 - בעילת אישה שלא בהסכמתה החופשית - ובהפרת הוראה חוקית. להשלמת התמונה יצוין כי על המערער נגזר גם מאסר מותנה.

אלה העובדות שבהן הורשע המערער על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן: המערער - כבן 19 באותה עת - ניסה לשכנע קטינה כבת 17 וארבעה חודשים להיפגש עמו בדירה שישכור למטרה זו. הקטינה סירבה, ובסופו של דבר הסכימה לנסוע עמו לדירה שבה חשבה כי ישוה עם חברים נוספים מלבדם. בהמשך לכך שכר המערער דירה במלון דירות ונסע אליה עם הקטינה. לאחר הגעתם לדירה ניסה המערער לחבק או לנשק את הקטינה מספר פעמים, אך היא סירבה ואף אמרה לו במפורש כי אינה מסכימה לכל מגע מיני ביניהם. למרות זאת, המערער נישק את הקטינה בצווארה ובפיה, וכשניסתה להזיז את ראשה אחז בלחייה בכוח והתיישב עליה. הקטינה הבהירה לו שוב כי אינה מעוניינת במגע מיני איתו. לאחר מכן, ובעוד הקטינה יושבת על המיטה, המערער רכן מעל גופה, נישק אותה ואמר לה "אני חייב אותך". הוא הפשיל את חולצתה כלפי מטה, הסיט את חזייתה ונישק את חזה. בהמשך לכך - וחרף בקשותיה כי יחדל ממעשיו - הפשיל את מכנסיה ותחתוניה, והחדיר את איבר מינו אל איבר מינה בכוח ושלא בהסכמתה. הקטינה התלוננה כי המערער מכאיב לה, הסיטה את ראשה והחלה לבכות אך המערער לא חדל ממעשיו, בעוד הקטינה מפצירה בו כי יחדל ואומרת "אני לא רוצה, אני לא רוצה".

לפי האישום השני בכתב האישום, המערער הפר את תנאי מעצר הבית שבו שהה, בכך שיצא מהבית במועד שבו נאסר עליו הדבר, ובכך שיצא מתחומי העיר הרלוונטית וללא מפקחים, בניגוד לתנאים שקבע בית המשפט.

2. הסנגור התייחס במסגרת טיעונו לנסיבותיו האישיות של המערער ולמגבלותיו הקוגניטיביות. הוא אף הסתמך על תסקיר שירות המבחן כנתון שבכוחו להוביל להקלה בעונש. עוד טען הסנגור כי יש להקל עם המערער במישור של פריסת אופן תשלום הפיצוי לנפגעת העבירה. באת כוח המדינה תמכה, מנגד, ברכיבי הענישה שהוטלו, וזאת מנימוקי בית המשפט המחוזי.

3. כפי שעולה מתיאור עובדות כתב האישום, מדובר במקרה חמור. הפסיקה הדגישה שוב ושוב - וכך נכון - את החומרה היתרה שבביצוע עבירות אונס, ואת תפקידו של בית המשפט במלחמה נגד רמיסת הכבוד והאוטונומיה של נפגעות העבירה. זאת גם בדרך של הטלת עונשי מאסר לתקופות ארוכות. תסקיר נפגעת העבירה מלמד על הפגיעה הקשה בה, ועל השיבוש שחל ברצף חייה. המקרה נותן את אותותיו בנפגעת ומלווה אותה בחיי היומיום, מגביל ומרתיע אותה. התסקיר התייחס לפגיעה ביציבותה התפקודית של הנפגעת, לאפשרותה לממש את כישוריה בעתיד ולשיקום חייה. התקווה היא כי הנפגעת תתגבר על החוויה הקשה שעברה, אך הנסיון מלמד כי אירוע כזה עלול להפוך לחלק מחייה במשך שנים רבות.

אכן, בפסק דין קמא צוין כי "רמת התנהגותו של הנאשם מונמכת באופן יחסי, וכך גם תפקודו השכלי והקוגניטיבי". אך לצד זאת, לא ניתן להתעלם מכך שהמערער נדון בתיק אחר לעונש מאסר בפועל לתקופה של 24 חודשים, בגין הרשעה בעבירות של מעשה מגונה, תקיפת בת זוג בנסיבות מחמירות, תקיפה סתם ואיומים. עבירות אלה בוצעו כלפי מי שהייתה בת זוגו באותו מועד, בהיותה בשבועות הראשונים להריונה. אף התיאור בכתב האישום דן מלמד כי המערער

אחראי למעשיו והבין את אשר הוא עושה. כך, למשל, התנהלותו סביב בחירת הדירה המתאימה. דוגמא נוספת היא שלפי כתב האישום, בעוד המערער מחדיר את איבר מינו לאיבר מינה של הנפגעת, היא ביקשה ממנו - בעודה בוכה ומפצירה בו לחדול - להגיע לפורקן מיני מחוץ לגופה. בתגובה לכך אמר המערער "מה אני ילד, אני לא אגמור בפנים", ובסופו של דבר הגיע לפורקן מיני על בטנה. אשר לסוגיית השיקום - גם אם יש התפתחות מסוימת במישור זה, כפי שעולה מתסקיר שירות המבחן, והמערער מביע נכונות מסוימת להשתתף בטיפול - הדרך לשיקום עודנה ארוכה. יוצא כי לא רק שיש להחמיר בתיק זה על פי מבחן המעשה - כך גם על פי מבחן העושה. לאמור, המערער הוכיח כי יש צורך לא רק בהרתעת הרבים, אלא גם בהרתעת היחיד. מנקודת מבט זו, אין לומר כי העונש נוטה לחומרה כלל וכלל, ובכל מקרה התוצאה מלמדת כי בית המשפט קמא נתן משקל לקולא לטענות הסנגוריה.

סוגיה נוספת שהועלתה בערעור היא פריסת הפיצוי. המערער לא העלה תכנית ריאלית בזמן הדיון, ולאחר מכן הציע פריסה לפיה ישלם בכל חודש 1,500 ש"ח. בנסיבות אלה, צודקות באות כוח המדינה ונפגעת העבירה כי אין מקום להתערב בקביעת העונש בעניין זה. יש לזכור כי המערער טרם החל לשלם את הפיצוי, בעוד שעולה כי נפגעת העבירה זקוקה לכסף כבר עתה. באות כוח נפגעת העבירה והמדינה הבהירו כי אינן מתנגדות באופן עקרוני לפריסה אחרת של סכום הפיצוי, והאחרונה הבהירה כי בדחיית הערעור אין כדי למנוע מהמערער הגשת בקשה מתאימה למרכז לגביית קנסות בעניין זה.

מכל האמור עולה כי אין בסיס לקביעה שהעונש נוטה לחומרה באופן שמצדיק התערבות בערכאת הערעור.

4. הייתי מציע לחבריי לדחות את הערעור.

המשנה לנשיאה

השופט י' עמית:

אני מסכים.

ש ו פ ט

השופטת ד' ברק-ארז:

אני מסכימה.

ש ו פ ט ת

אשר על כן, הוחלט כאמור בפסק דינו של המשנה לנשיאה נ' הנדל.

ניתן היום, י"ב באדר א' התשפ"ב (13.2.2022).

ש ו פ ט ת

ש ו פ ט

המשנה לנשיאה
